

420.

S T A T U T

„Państwowego Urzędu Zbożowego”.

Art. 1. „Państwowy Urząd Zbożowy”, jest państwowym organem skupu i normowania obrotu ziemiopłodami, jako też wytworzonymi z nich produktami na całym obszarze Państwa Polskiego.

Szczegółowy zakres działania „Państwowego Urzędu Zbożowego” obejmuje:

- a) skup; odpowiednie rozmieszczenie zapasów w zbudowanych przez siebie, lub wynajętych magazynach i elewatorach; przerób, przewóz i sprzedaż wszelkich płodów rolnych i ich przetworów oraz nasion;
- b) organizowanie i popieranie polskiego handlu zbożowego i nasiennego oraz przemysłu rolnego; budowę składów, elewatorów, suszarni, młynów i piekarni, ewent. nadzór nad młynami i piekarniami w celu normowania cen i gatunku przetworów zbożowych i chleba;
- c) wyłączne prawo sprzedaży, względnie upoważnienie do sprzedaży produktów rolnych i ich przetworów, zakupywanych z ramienia Rządu zagranicą; opinjowanie—jako fachowy organ państwowy—w sprawach, przekazanych decyzji Rządu, co do wwozu ziemiopłodów i ich przetworów z zagranicy oraz wywozu zagranicę nadmiaru ziemiopłodów; opinjowanie w zakresie wszelkich tranzakcji kompensacyjnych, w których ziemiopłody stanowią przedmiot wymiany;
- d) fachową edukację (gatunkowanie, suszenie, doczyszczanie, mieszanie i t. p.) ziemiopłodów dla podniesienia ich jakości i ilości i dla zapobiegania zwyrodnieniu ziemiopłodów; handel nasienny ziemiopłodami.]

Art. 2. „Państwowy Urząd Zbożowy” podlega bezpośredniej władzy Ministerstwa Apropowizacji, któremu przysługuje prawo wydawania przepisów wykonawczych oraz inicjatywa zmian niniejszego Statutu.

Kontrolę finansową oraz nadzór nad prawidłowością i celowością administrowania majątkiem „Państwowego Urzędu Zbożowego” wykonywa poza Ministerstwem Apropowizacji, również i Ministerstwo Skarbu.

Art. 3. Siedzibą „Państwowego Urzędu Zbożowego” jest Warszawa.

Organami skupu „Państwowego Urzędu Zbożowego” są: własne ekspozytury ewentual. towarzystwa, spółki, syndykaty i firmy prywatne, specjalnie do akcji skupu przez „Państwowy Urząd Zbożowy” uwierzytelnione.

Oddziały i agentury w obrębie Państwa Polskiego „Państwowy Urząd Zbożowy” otwiera na mocy odnośnej sankcji Ministerstwa Apropowizacji. Oddziały i agentury poza granicą Państwa Polskiego „Państwowy Urząd Zbożowy” otwiera na zasadzie postanowienia Ministra Apropowizacji w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, z uwzględnieniem i zachowaniem postanowień, obowiązujących w państwach obcych.

Art. 4. „Państwowy Urząd Zbożowy” używa pieczęci z herbem państwowym i napisem „Państwowy Urząd Zbożowy”.

Art. 5. „Państwowy Urząd Zbożowy” korzysta z atrybucji osoby prawnej, działając w granicach, określonych przez niniejszy statut i przez od-

nośne przepisy wykonawcze. Zawiera wszelkie umowy, dzierżawi, nabywa i sprzedaje w Polsce i zagranicą wszelki ruchomy i nieruchomy majątek, lokale, składy, elewatory, zakłady przemysłowe i handlowe.

Art. 6. „Państwowy Urząd Zbożowy” otrzymuje (od Skarbu Państwa fundusz obrotowy w sumie stu milionów marek, oprocentowany i amortyzowany na zasadzie przepisów, ustalonych przez Ministerstwo Skarbu z Ministerstwem Aprowizacji.

Pozatem „Państwowy Urząd Zbożowy” — na wniosek Ministerstwa Aprowizacji — korzysta z prawa gwarancji rządowej przy zaciąganiu pożyczek w instytucjach finansowych państwowych i prywatnych do wysokości 1,000,000,000 marek, po uprzednim porozumieniu się z Ministerstwem Skarbu oraz z zachowaniem obowiązujących w tej mierze przepisów.

Art. 7. „Państwowy Urząd Zbożowy” pracuje w ten sposób, by dochody pokrywały wydatki. Nadto „Państwowy Urząd Zbożowy” odpisuje corocznie jeden procent od obrotu towarowego na fundusz rezerwowy, co musi być uwzględniane przy kalkulacjach cen sprzedażnych.

Po zakończeniu okresu operacyjnego po uwzględnieniu wszelkich kosztów z włączeniem oprocentowania kapitałów, przewidzianych w art. 6 i sumy na kapitał rezerwowy, ujawniony zysk winien być przelany do Skarbu Państwa.

Wydatkowanie z funduszu rezerwowego nastąpić może jedynie po uzyskaniu decyzji Ministerstwa Aprowizacji, które działa w danym wypadku w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Art. 8. Jako organizacja handlowa Ministerstwa Aprowizacji „Państwowy Urząd Zbożowy” sprzedaje nabyte i przekazane ziemiopłody i ich przetwory na mocy ogólnego planu, zaakceptowanego przez Ministerstwo Aprowizacji, do którego należy również ustalanie komu i na jakich warunkach sprzedaż ma być dokonywana. Ziemiopłody i ich przetwory pozamonopolowe lub pozakontyngensowe mają być sprzedawane przez „Państwowy Urząd Zbożowy” z uwzględnieniem w pierwszym rzędzie potrzeb instytucji komunalnych oraz związków i zrzeszeń o charakterze społeczno-handlowym.

Art. 9. Sprawami „Państwowego Urzędu Zbożowego” zarządza Dyrekcja składająca się z naczelnego dyrektora, jego zastępcy oraz 6 członków dyrekcji, z których jednym jest delegat Ministerstwa Skarbu. Członkowie dyrekcji, z wyjątkiem delegata Ministerstwa Skarbu, są równocześnie kierownikami poszczególnych sekcji (handlowej, finansowej, administracyjnej, kontroli i ogólnej).

Naczelnego dyrektora zatwierdza Naczelnik Państwa na wniosek Ministra Aprowizacji. Zastępcę naczelnego dyrektora oraz 5 członków dyrekcji (dyrektora handlowego, finansowego, administratora, głównego kontrolera oraz szefa sekcji ogólnej) zatwierdza Minister Aprowizacji na wniosek naczelnego dyrektora. Członka dyrekcji z ramienia Ministerstwa Skarbu mianuje Minister Skarbu. Atrybucje i zakres uprawnień delegata Ministerstwa Skarbu określi stosowny regulamin, opracowany przez Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Aprowizacji. Zastępców członków dyrekcji oraz pozostały personel „Państwowego Urzędu Zbożowego” przyjmuje, dokonywa odnośnych zmian służbowych i zwalnia naczelny dyrektor samodzielnie.

Członkowie dyrekcji „Państwowego Urzędu Zbożowego” mają charakter funkcjonariuszy państwowych, których najem usług i warunki wynagrodzenia, ustalone są specjalnymi umowami kontraktowymi, zawartymi przez Ministerstwo Aprowizacji.

Art. 10. Wszelkie zobowiązania „Państwowego Urzędu Zbożowego”: weksle, czeki, kontrakty, umowy, akta hipoteczne i notarialne, pełnomocnictwa winny posiadać dwa podpisy, z których jeden naczelnego dyrektora lub jego zastępcy, drugi zaś podpis jednego z pozostałych dyrektorów. Dyrekcja może upoważnić do podpisu zobowiązań „Państwowego Urzędu Zbożowego” i inne osoby na zasadzie plenipotencji.

Art. 11. Rok operacyjny „Państwowego Urzędu Zbożowego” trwa od 1 lipca do 30 czerwca następnego roku.

Dyrekcja „Państwowego Urzędu Zbożowego” obowiązana jest składać corocznie — najpóźniej w 6 miesięcy po ukończeniu roku operacyjnego — szczegółowe sprawozdanie i zestawienie obrotu sum (bilans). Sprawozdanie winno zawierać:

- a) zestawienie stanu funduszków obrotowego i rezerwowego;
- b) pozycje ogólnego przychodu i rozchodu;
- c) zestawienie sum wynagrodzenia personelu, ewentualnie gratyfikacji oraz wydatków na administrację;
- d) zestawienie majątku i zapasów Urzędu;
- e) zestawienie długów i wierzytelności i
- f) zestawienie zysków i strat oraz ewent. wypośrodkowanie sumy, przelewanej jako czysty zysk do Skarbu Państwa.

Złożone sprawozdanie rozpatruje i zatwierdza Ministerstwo Aprowizacji w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Preliminarz dochodów i rozchodów Urzędu oraz szczegółowy plan działalności na każdy rok składany jest z początkiem każdego okresu operacyjnego Ministerstwu Skarbu oraz Ministerstwu Aprowizacji”.

Art. 12. Rewizje czynności „Państwowego Urzędu Zbożowego” wykonywane będą systematycznie przez Ministerstwo Aprowizacji łącznie z Ministerstwem Skarbu. Niezależnie od tego w posiedzeniach dyrekcji może brać udział delegat Ministerstwa Aprowizacji z głosem doradczym, któremu przysługuje prawo zawieszania uchwał i postanowień dyrekcji „Państwowego Urzędu Zbożowego”, w celu natychmiastowego przesłania ich treści do ostatecznej decyzji Ministerstwa Aprowizacji.

Art. 13. Zarządzenie likwidacji „Państwowego Urzędu Zbożowego” i mianowanie likwidatorów należy do Ministra Aprowizacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Po zaspokojeniu wszystkich zobowiązań i spłacie całkowitego funduszu obrotowego oraz przelaniu do Skarbu funduszu rezerwowego, czysty zysk z likwidacji przelewa się do Skarbu Państwa.

Z chwilą przekazania przez Ministerstwo Aprowizacji poszczególnych działów gospodarki ziemiopłodami i ich przetworami, będących objektem działań „Państwowego Urzędu Zbożowego” innemu Ministerstwu, ewentualnie z chwilą zlikwidowania Ministerstwa Aprowizacji, wszelkie prawa i atrybucje, przysługujące na mocy niniejszego Statutu Ministerstwu Aprowizacji, automatycznie są scedowane temu centralnemu organowi Rządu, który sprawą zaaprowidowania kraju w dalszym ciągu zajmować się będzie.

Art. 14. Niniejszy Statut nabiera mocy obowiązującej natychmiast po ogłoszeniu.

Warszawa, dnia 12 lipca 1920 r.

Prezydent Ministrów i
Minister Skarbu:

W. Grabski

Minister Aprowizacji:

St. Śliwiński

Minister Przemysłu i Handlu:

W. Chrzanowski.